

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Socialudvalg

Departementet
Holmens Kanal 22
1060 København K

Dato: 14 APR. 2005

10-35
10-35

Tlf. 3392 9300
Fax. 3393 2518
E-mail sm@sm.dk

JET/ J.nr.:601-31

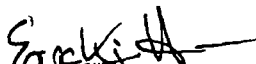
Under henvisning til Folketingets Socialudvalgs brev af 28. marts 2005 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 3 (SOU Alm. del).

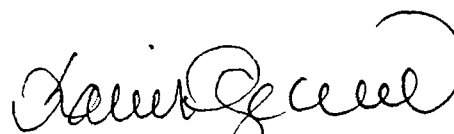
Spørgsmål nr. 3:

”Ministeren bedes oversende udvalget sit talepapir fra samrådet den 21. december 2004 om samrådsspørgsmål K.”

Svar:

Socialministerens talepapir vedlægges.

Eva Kjer Hansen

/Karin Ingemann

Bilag vedlagt:

Talepapir til samrådet

Socialministeriet
Socialpolitisk-Juridisk Center
Jette Jacobsen, Jacob Holbæk Kjeldsen

17. december 2004

Anledning:	Samråd i Folketingets Socialudvalg om kommunalreformen:	J.nr. 601-31	
Sted:	Socialudvalget	Dato:	21.12.04
Titel:	Ministeren bedes redegøre for indholdet af aftalen om en kommunalreform og dens konsekvenser for det sociale område	Klokkeslæt:	14.00
Debat med:	Socialudvalget	Taletid:	10
Presse:	Nej	Samlet tid:	2 timer
Politikere:	Ja	Talerstol:	Nej
Andet:			

Aftalen om en ny struktur i det offentlige blev offentliggjort i juni i år. Resultatet er en omfattende reform, hvor regeringen i høj grad har lyttet til både kommuner, borgere og brugerorganisationer.

Med reformen er der skabt et godt og nødvendigt fundament for den fortsatte udvikling af det danske velfærdssamfund. Vi har fremtidssikret den offentlige sektor ved at skabe bæredygtige kommuner, der har et klart ansvar for at levere velfærdsydelser af høj kvalitet til danskerne.

På det sociale område indebærer kommunalreformen følgende hovedpunkter:

- Kommunerne finansierer og varetager alle myndighedsopgaver på det sociale område, herunder tilsyn med den enkelte borger. Kommunerne har ansvaret for at sikre, at der er sociale tilbud til egne borgere.
- Der indføres i tilknytning til de kommende ændringer af tilskuds- og udligningssystemet en central refusionsordning, der skal sikre kommunerne mod meget store udgifter i de dyreste enkeltsager. Ordningen gælder alle tilbud på socialområdet – lige fra de ikke-specialiserede til de meget specialiserede tilbud. Ordningen finansieres solidarisk af kommunerne ved løbende reguleringer af bloktilskuddet. Den endelige fastlæggelse af refusionsordningen vil dog ske i tilknytning til fastlæggelsen af ændringer i tilskuds- og udligningssystemet.
- Regionerne overtager som udgangspunkt driften af alle de nuværende amtslige institutioner i regionen, bortset fra institutioner for vanskelige børn og unge, der overtages af beliggenhedskommunen. Driften finansieres ved takstbetaling fra kommunerne.
- Regionerne overtager således også driften af forsorgshjem, kvindekrisecentre mv. De nugældende regler, herunder statsrefusionen, opretholdes.
- Regionerne har ansvaret for at tilpasse kapaciteten i og udvikle de regionale institutioner på baggrund af en årlig rammeaftale mellem kommuner og region.

- København og Frederiksberg kommuner samt Bornholms Regionskommune beholder deres nuværende institutioner.
- Der oprettes en tilbudsportal i statsligt regi med en oversigt over samtlige kommunale og regionale tilbud samt alle godkendte private tilbud.
- Der oprettes en ny national videns- og specialrådgivningsorganisation – også kaldet VISO:
  - VISO omfatter de amtslige videnscentre, de relevante statslige videns- og formidlingscentre og hjælpemiddelinstitutionen samt den mest specialiserede lands- og landsdelsdækkende specialrådgivning, der i dag ligger i amterne.
  - VISO skal *for det første* indsamle, udvikle, bearbejde og formidle viden til kommuner og institutioner, og *for det andet* bistå kommuner og borgere med vejledende specialrådgivning og vejledende udredning i de mest specialiserede og komplicerede enkeltsager.
- Der oprettes handicapråd i alle kommuner.
- Der etableres en 4-årig overgangsperiode, hvor udviklingen på området følges tæt udviklingsråd i hver region.
- Der skal i løbet af 2006 være en drøftelse mellem forberedelsesudvalgene med henblik på at undersøge, om amtslige institutioner, der ellers i udgangspunktet placeres i regionen, med fordel kan overgå til beliggenhedskommunen fra 2007. Hvis en kommune ønsker at overtage en institution, og der ikke kan opnås enighed herom, træffer delingsrådene endelig afgørelse efter nærmere fastsatte retningslinier.

Én indgang til det sociale område

På socialområdet har vi opnået de resultater, vi hele tiden har sigtet efter. Vi har først og fremmest fået en offentlig sektor, som sætter borgeren i centrum.

Fremover skal den enkelte borger kun henvende sig ét sted for at få hjælp, nemlig i kommunen. Det er således kommunen, som får ansvaret for alle tilbud på socialområdet og som dermed får ansvaret for, at

de sociale opgaver af hensyn til borgeren i højere grad løses i nærmiljøet og i tæt samspil med de almindelige tilbud. Det giver borgerne en klar forventning om mere sammenhængende og fleksible løsninger tilpasset den enkeltes behov. Strukturreformen giver kommunerne rammerne for at indfri disse forventninger.

I dag er det jo desværre sådan, at der ikke altid er sammenhæng i indsatsen på det sociale område. Skaber et familiemedlems alkoholmisbrug f.eks. sociale problemer for hele familien, bliver hjælpen til familien splittet op. Personen med alkoholproblemet skal til amtskommunen, mens andre sociale problemer løses i kommunen.

I den ny struktur samles hele ansvaret derfor i kommunen. Kommunen skal både hjælpe med alkoholbehandlingen og tage hånd om de andre sociale problemer, der måtte være opstået i familien. Det sikrer overblik og sammenhæng og dermed bedre kvalitet og faglighed i indsatsen.

Hvis for eksempel et familiemedlem har et alkoholmisbrug, kan det skabe sociale problemer for hele familien. Som det er nu, splittes hjælpen til familien: Den, der har alkoholproblemet, skal til amtskommunen, mens andre sociale problemer løses i kommunen. I en ny struktur samles ansvaret for hele familien i kommunen. Det er både kommunen, der skal hjælpe med alkoholbehandlingen og tage hånd om de andre sociale problemer, der måtte være opstået i familien. Det sikrer overblik og sammenhæng og dermed bedre kvalitet i indsatsen.

Slut med gråzoner

Fordi ansvaret på det sociale område i dag er delt mellem kommuner og amter, er der en række gråzoner. Det kan være svært for borgeren - og endda for myndighederne selv - at finde ud af, hvem der har ansvaret i den enkelte sag.

Afviser en myndighed sit ansvar, kan det betyde, at de involverede myndigheder vælter udgifter over på hinanden, og for borgeren bliver kontakten med den offentlige sektor utilfredsstillende og langvarig.

Det kan også betyde, at borgeren slet ikke får det tilbud, han eller hun har krav på eller får et andet mindre hensigtsmæssigt tilbud.

Alt for mange borgere er endt som kastebolde mellem de forskellige offentlige systemer, og det kan vi ikke være bekendt. Derfor er det en stor sejr, at kommunerne fra den 1. januar 2007 får det endelige myndigheds- og finansieringsansvar for alle de sociale tilbud til borgerne.

Borgerne vil opleve et mere helhedsorienteret og sammenhængende forløb i den nye struktur. Samtidig giver den nye struktur mulighed for at koordinere og prioritere mellem tilbudene og opnå den mest effektive udnyttelse af de eksisterende tilbud.

Jeg er specielt glad for, at hele indsatsen for børn og unge med sociale og adfærdsmæssige problemer nu kommer til at ligge i kommunerne. Strukturen lægger op til et tæt samspil mellem de mere specialiserede tilbud og de almindelige skole- og dag- og fritidstilbud, der ligger i kommunen. Den netop vedtagne anbringelsesreform lægger nemlig vægt på dette samspil i den fremtidige indsats over for udsatte børn og unge.

Regionerne skal drive de mest specialiserede tilbud

Regeringen har også lyttet til de ønsker, der er kommet fra politikere, brugerorganisationer, medarbejdere og andre, der har været bekymrede for, om kommunerne ville kunne drive de specialiserede tilbud videre. Aftalen sikrer derfor, at regionerne driver hovedparten af de tilbud videre, som amterne i dag har ansvaret for. Kommunerne kan også vælge selv at drive og oprette institutioner og tilbud til deres egne borgere. Borgerens indgang til sociale tilbud forbliver hos kommunen.

Men der vil også være forskel på kommunerne i den nye struktur. Nogle vil være mere bæredygtige end andre, og nogle kommuner vil have flere og vanskeligere sager end andre. For at undgå usikkerhed om det økonomiske, indføres der en statslig refusionsordning. Det betyder, at den enkelte kommune får refunderet dele af udgifterne i meget dyre enkeltsager. Refusionsordningen bliver gradvist indført i en 4-årig overgangsperiode.

Landsdækkende overblik over viden og specialrådgivning

Som et meget vigtigt punkt i aftalen samler strukturreformen viden og specialrådgivning i én national organisation. På den måde garanterer regeringen, at der bliver videreført og videreudviklet viden og rådgivning. Samtidig sikrer vi et landsdækkende overblik over viden og specialrådgivning – et overblik som vi ikke har i dag.

Den nye nationale organisation skal selv udvikle, samle og koordinere den viden, der opnås rundt omkring i landet for så at formidle den videre til borgere, kommuner og regioner. Borgerne får også mulighed for at få uafhængig og gratis rådgivning i de mest komplicerede sager. Enhver vil nu kunne få tilbudt den rigtige og mest specialiserede rådgivning og ikke som i dag, hvor rådgivningen er afhængig af, hvor man bor.

Næste skridt bliver at drøfte med kommuner, amter og brugerorganisationer, hvilken specialrådgivning der skal indgå i organisationen.

Brugerne skal inddrages i social udvikling

Strukturaftalen sikrer også, at brugerne bliver inddraget i vurderingen af den sociale udvikling. Modellen fra grundtakstområdet med udviklingsråd, der består af repræsentanter fra kommuner, regioner og brugerorganisationer, bliver videreført i overgangsperioden. I udviklingsrådene skal der sidde repræsentanter fra kommuner, regioner og brugerorganisationer, der skal følge udviklingen i regionen i overgangsperioden på fire år.

Udviklingsrådene er forpligtet til i en overgangsperiode på fire år at afgive en årlig redegørelse på det overtagne område til Socialministeriet. I redegørelsen til Socialministeriet skal udviklingsrådene vurdere udviklingen i regionen. Desuden får kommunerne pligt til at oprette handicapråd, der skal sikre dialog omkring den handicappolitiske udvikling.

Mere handlekraftige kommuner

Der er ingen tvivl om, at kommunerne bliver mere handlekraftige, fordi de får langt bedre redskaber til at løse opgaverne. Vi har taget

det bedste fra den sociale indsats i dag og flyttet det ind i struktur med klare linier og sammenhæng – med borgeren i centrum!

Med den nye struktur får kommunerne også et langt større ansvar end tidligere. Og med ansvar kommer også større forpligtelser. Jeg har fuld tillid til, at kommunerne vil leve op til mulighederne i den nye struktur til gavn for borgerne.